

Politisk ledelse i Helse- og omsorgsdepartementet
Kopi til politisk ledelse i Nærings- og fiskeridepartementet

Vår saksbehandler	Vår ref.	Deres ref.	Sted
Tine Thorbjørnsen/HO21- sektretariatet	24/1898		Oslo, 05.04.2024

Behov for bedre koordinering av oppfølgingen av Veikart for helsenæring og eksportsatsingen

Den norske helsesektoren står overfor et stadig mer krevende utfordringsbilde som allerede i nær fremtid vil påvirke evnen til å dekke befolkningens forventninger og behov. Helsetjenestene vil ha bruk for mer kunnskapsgenerering, forskning og innovasjon for å møte fremtidens behov. Helsenæringen er en svært viktig faktor for å løse flere av fremtidens utfordringer. Gjennom å tilby nye løsninger som på ulike måter kan frigjøre bemanning og sikre tilgang på nødvendig diagnostikk, legemidler eller medisinsk utstyr, er helsenæringen instrumentell for å utvikle en bærekraftig helsesektor. Gjennom å tilby nye løsninger som på ulike måter kan frigjøre bemanning og sikre tilgang på nødvendig diagnostikk, legemidler eller medisinsk utstyr, er helsenæringen instrumentell for å utvikle en bærekraftig helsesektor gir likeverdige tjenester, nødvendig og rett behandling til rett tid og på rett nivå.

HelseOmsorg21-rådet (rådet) følger med dette brevet opp tidligere arbeid i rådet med innspill til veikart for helsenæringen og eksportsatsing på helsenæring.

Rådet er opptatt av hele verdikjeden for helsenæringen fra grunnforskning til internasjonal eksport. Det er rådets vurdering at det skjer mye forskning og innovasjon knyttet til helsesektoren, men nye løsninger når ikke helsesektoren eller pasientene i den skala og omfang utfordringsbildet skulle tilsi.

Et samlet råd er glad for regjeringens satsing på helsenæring gjennom blant annet veikartet for helsenæring og de 15 konkrete tiltakene som skal sikre at vi når målet om en dobling av eksportinntektene innen 2030. Rådets rolle er å gi råd, særlig når

HelseOmsorg21

det gjelder relevante nasjonale strategier og initiativ som er viktige for helse- og omsorgssektoren og for pasientene. En prioritert oppgave for rådet er å arbeide videre med hvordan satsingen på helsenæringen kan følges opp for at den skal bli suksessfull. I lys av dette anmoder vi departementet om å styrke oppfølgingen av arbeidet med veikartet og eksportsatsingen for å sikre en mer effektiv og helhetlig tilnærming.

Veikart for helsenæringen redegjør for en rekke initiativ der mange aktører har ansvar og tilsvarende er det flere aktører som har ansvar for de 15 tiltakene i eksportsatsningen. Koordineringen mellom disse er imidlertid mangelfull og vi er bekymret for at vi risikerer suboptimale løsninger om ikke disse initiativene er godt koordinert.

Innovasjon Norge har nå fått et konkret oppdrag knyttet til selve eksportsatsningen fra NFD, og det er bra. Helsenæringen har et stort verdiskapingspotensial som må utnyttes i fremtidens lavutslippsamfunn. Vi merket oss at statsråd Vestre nevnte Grønn plattform under fremleggelsen av veikart for helsenæring. Til nå har ingen helseprosjekter fått støtte gjennom denne ordningen. Innovasjon Norge har til nå ikke deltatt i Pilot Helse-ordningen heller. Dette er synd og kunne bidratt til å styrke ordningen vesentlig. Invest in Norway er et eksempel på en viktig funksjon som med fordel kunne styrkes med søkelys på helsenæringen. Det mangler i dag tilskuddsvirkemidler som tar ned risikoen knyttet til internasjonal eksport og skalering. Låneordningene til Innovasjon Norge er generelt mindre egnet for helsebedrifter. Vi ønsker derfor at Helse- og omsorgsdepartementet retter et eget oppdrag til Innovasjon Norge for å styrke satsingen på utviklingen av norsk helsenæring, uten at det kommer isteden for dagens brede virkemidler som også er viktige for helsebedriftene. Dette vil ikke bare bidra til økt eksport, men også til bedre løsninger i en stadig mer presset helsetjeneste.

I eksportsatsningen står det at satsningen skal koordineres av et prosjektstyre bestående av representanter for helsenæringen, mens det i veikartet står at det skal etableres en arena for strategisk dialog mellom myndighetene og helsenæringen. Det er viktig at disse arenaene koordineres og samhandler godt også med forskningen, råvaren til helsenæringen, og brukerne av næringen.

Rådet vil fremheve viktigheten av at HOD og NFD viderefører den proaktive rollen de to departementene har tatt. Dette innebærer å sikre en best mulig koordinering av de ulike, konkrete tiltakene i både veikartet og eksportsatsningen som må gjennomføres om vi skal nå målet om en sterk helsenæring, økt eksport og en bærekraftig helsetjeneste. Behovet for koordinering er særlig stort, i et landskap der aktørbildet er så sammensatt. En rekke aktører er konkret nevnt i veikartet og eksportsatsningen¹ For å utnytte helsenæringens potensial fullt ut er det viktig å inkludere kommunene og primærhelsetjenesten. Rådet stiller seg gjerne til disposisjon for en samtale med departementene om et oppdrag til Innovasjon

¹ Aktører som konkret er nevnt i veikartet og eksportsatsningen er universitetene, høyskolene, sykehusene, SIVA, NorTrails, Norcrin, Direktoratet for medisinske produkter, innovasjonsklyngene, Helsedirektoratet, KS, Helsedataservice, FHI, Innovasjon Norge, Forskningsrådet, Mission Cancer Hub Norway, Investinor, DFØ og Team Norway. I tillegg er departementene HOD, NFD, KD, KDD og FIN pekt på med særskilt ansvar.

HelseOmsorg21

Norge samt en helhetlig koordinering av arbeidet. I tillegg til en koordinering kan det også være behov for presiseringer i tildelingsbrev til underliggende etater og økonomiske midler for å fjerne hindringer i verdikjeden som leder frem til økt eksport og en helsenæring som bidrar i å utvikle en bærekraftig helsetjeneste.

Vi ser frem til tilbakemelding på forespørselen.

Med vennlig hilsen
HelseOmsorg21-rådet

Per Morten Sandset

Leder